

Józef Leszek Krakowiak, *Ringo w Warszawie*¹

Pisząc o rozwoju ringo w Warszawie trudno oddzielić to od jego rozwoju w ogóle, bo sport ten został stworzony przez Włodzimierza Strzyżewskiego w Warszawie [o tym gdzie indziej]. Tak, czy inaczej, ale trzeba zacząć od tego, że to z łamów w Warszawie wydawanych pism po raz pierwszy czytelnik spotykał się z publikacjami nt. ringo. Począwszy od tygodnika „Na przełaj” w 1964 roku, gdzie opublikowany został regulamin nowej gry w kółko. W 1971 roku „Życie i Nowoczesność” informowało o grze gumowym kółkiem – ringo, zaś w 1972 roku „Pola Esperantisto” opublikowało w nr 5/1972 regulamin gry w ringo w języku esperanto.

Włodzimierz Strzyżewski nauczał gry w ringo w pobliżu swego miejsca zamieszkania w Warszawie w dzielnicy Bemowo przy ul. Wrocławskiej. Wraz z wybudowaniem w bezpośredniej styczności z tym miejscem szkoły, ul. M.E. Andriollego 1, obecnie Szkoła Podstawowa 364, treningi ringo przeniosły się do niej: w okresie maj-wrzesień były i wciąż są rozkładane przenośne boiska na trawie wokół niej, a późną jesienią, zimą i wczesną wiosną na szkolnej sali sportowej i tak jest wciąż. Warszawskie Towarzystwo Ringo do dziś dnia ma tu zarejestrowaną siedzibę.

24 czerwca 1973 roku odbyły się pierwsze oficjalne Mistrzostwa Warszawy w ringo. A jeszcze w tym miesiącu w Warszawie rozegrano Otwarte Mistrzostwa Polski w ringo, w których udział wzięły osoby także spoza kraju. W ogóle był to rok przełomowy, bowiem Polska Kronika Filmowa zamieściła materiał, w którym grę w ringo demonstrowali wybitni aktorzy: A. Janowska, D. Olbrychski, W. Gołas i J. Kobuszewski. Zaś *Panorama Polska* opublikowała w załączkowej formie regulamin gry w ringo. Również w 1973 roku dwie pracownice Zakładu Wychowania Fizycznego AWF w Warszawie, Alicja Skład oraz Maria Sobota, w Warszawskim miesięczniku *Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna*, Wkładka do nr 3/1973, s. 21-28 zamieściły 8-mio stronicowe *Uwagi metodyczne na temat gry w ringo*.

Choć w 1979 roku Włodzimierz Strzyżewski wydał broszurkę „Ringo – sport dla ciebie”, MAW, Warszawa 1979, która w języku niemieckim wydana została w Warszawie przez Interpress Verlag we wrześniu 1982 roku, to w Warszawie po raz pierwszy Kurs Instruktorów i Sędziów ringo zorganizowany został nawet nie na AWFie, ale na WAT w dniach 06-09.02.1992 r. A w ogóle to dopiero w końcówce roku 2001, już po śmierci twórcy gry w ringo, skutecznie uwieńczone zostały starania dra Józefa Leszka Krakowiaka, wówczas jego najbliższego współpracownika – sekretarza generalnego Polskiego Towarzystwa Ringo, o przyznanie minimum środków na wydanie 152 stronicowego podręcznika gry w ringo, wydanego przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Motoryki Sportowej, pt. *Ringo – polska gra dla każdego*, autorstwa Włodzimierza Starosty i Włodzimierza Strzyżewskiego. Paradoks tym większy, iż podręcznik ten dotowany był przez Departament Sportu Dzieci i Młodzieży w UKFiS w ostatnich miesiącach jego istnienia.

¹ Józef Leszek Krakowiak, *Rozwój polskiej gry w ringo w Warszawie – osoby sprzyjające temu rozwojowi*, w: Włodzimierz Starosta, *60 lat rozwoju gry sportowej dla każdego. Ringo w Polsce i na świecie*, Instytut Sportu w Warszawie, Warszawa 2020, s. 290-294.

Tymczasem Włodzimierz Strzyżewski bezinteresownie i nieustraszenie poświęcał cały swój wolny czas, aby na różnych forach zawodowych zrzeszeń popularyzować grę w ringo. Sam będąc dziennikarzem w ostatniej dekadzie sierpnia 1976 roku w Warszawie zorganizował I Mistrzostwa Świata Dziennikarzy w ringo, na których zarówno w klasie otwartej jak i w old-boys zdobył tytuły mistrzowskie. W 1978 roku stanął na czele Centralnej Komisji Ringo przy Zarządzie Głównym TKKF jako jej prezes, zaś jego zastępcą został wówczas doc. dr hab. Włodzimierz Starosta. IV Międzynarodowa Parafiada w Warszawie również wprowadziła na stałe ringo do swego programu. W Warszawie organizował m.in. turniej ambasadorów w ringo. W 1984 roku na V Światowych Igrzyskach Polonijnych, właśnie w Warszawie w ich programie znalazła się gra w ringo, co odtąd stało się trwałą tradycją. W 1999 odbyły się Mistrzostwa Polski w ringo pracowników samorządowych w Warszawie.

Od 1973 roku rokrocznie odbywały się Mistrzostwa Warszawy w grze w ringo pod nazwą „Warszawska Syrenka. W 1994 roku odbył się I Międzynarodowy Turniej *Warsa i Sawy* w Warszawie na stadionie Akademii Wychowania Fizycznego. Rozgrywany był też w innych miejscach Warszawy, m.in. na płycie Stadionu Dziesięciolecia i znowu na stadionie rugby AWF. W 2002 roku, po śmierci twórcy gry w ringo przemianowany został na Memoriał im. Włodzimierza Strzyżewskiego w ringo. Zawody memoriałowe były organizowane na boisku AWF, potem na boisku Wojskowej Akademii Technicznej, ul. Kartezjusza 1, a następnie na boisku przy Gimnazjum nr 83 [teraz **Szkoła Podstawowa 364**], ul. M.E. Andriollego 1, a obecnie na stadionie GKS „ŚWIT”, ul. Oświatowa 12. W br. to już XVIII Międzynarodowy Memoriał, który rozgrywany jest we wszystkich kategoriach indywidualnych od 6 lat do powyżej 66 lat oraz w grach zespołowych zawodników obu płci, w tym dwójki mieszane w kategorii otwartej [dziedzictwo „Warsa i Sawy”] oraz szkolne trójki mieszane do lat 13. Uczestniczą w nim zapraszani ringowcy z Litwy oraz z Białorusi czy z Niemiec, a bywali też z Armenii i Nigerii. W 1997 roku w Warszawie odbyły się towarzyskie mecze w grze w ringo między zawodnikami z Nairobi i Warszawy.

W Warszawie rokrocznie wiosną oraz jesienią odbywają się turnieje cyklu „Bemowska Wiosna i Jesień w ringo”; na wiosnę dla bemowskiej oraz warszawskiej młodzieży. „Bemowska Jesień w ringo” od kilku lat organizowana jest w połączeniu z Otwartymi Mistrzostwami Mazowsza, które mają charakter już ogólnopolskiego turnieju, w którym uczestniczy ponad 100 ringowców z Mazowsza i z kilku pozamazowieckich ośrodków – prawie z pełnym wiekowym spektrum rozgrywanych konkurencji indywidualnych oraz zespołowych dwójek i trójek. W br. odbędą się V Otwarte Mistrzostwa Mazowsza w ringo, znowu na stadionie GKS „ŚWIT”, ul. Oświatowa 12. Poprzednio była to „Warszawska Syrenka”.

Ringo istnieje w ogóle, a konkretnie w Warszawie od 1973 roku, czyli ponad 48 lat. Po 20 latach Zarządzeniem Prezesa UKFiT z dnia 7 lipca 1993 r. (poz. 370), Załącznik nr 1. (w:) Monitor Polski 36/22. VII. 1993 r., ringo figuruje pod numerem 41 na liście „Dyscypliny sportu dopuszczone do uprawiania w kraju”.

Zaś Warszawskie Towarzystwo Ringo oficjalnie założone zostało 31.09.1991 r., a 02.04.2004 roku zostało wpisane do rejestru organizacji sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej pod nr 40. Pierwszym jego prezesem był

W. Ponimasz, a następnym Witold Płotczyk, Burmistrz Bemowa. Od 2002 roku funkcję tę w sposób ciągły do dziś pełni Zbigniew Wiśniewski, zaś jego zastępcą jest dr hab. Józef Leszek Krakowiak. Funkcje pozostałych członków Zarządu pełnią: Alicja Godlewska – sekretarz oraz Helena Bobryk i Małgorzata Gajda – członkinie oraz Robert Misiak – skarbnik. Ten ostatni w tej funkcji zastąpił Michała Suszczyńskiego, a ten Monikę Wiktorską. W minionych kadencjach członkiem WTR była też Krystyna Anioł-Strzyżewska zastąpiona przez Małgorzatę Gajdę.

Od 1973 roku instruktorzy społecznie dwa razy w tygodniu prowadzą zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży oraz dla dorosłych w Gimnazjum nr 83, obecnie Szkoła Podstawowa nr 364, ul. M.E. Andriollego 1, 01-493 Warszawa. Zajęcia w sezonie zimowym prowadzone są na sali sportowej, w okresie wiosenno-jesiennym na terenach zielonych wokół szkoły. Wstęp wolny i bezpłatny. Ponadto od kilkunastu lat przez nauczycielkę, członka Zarządu WTR panią Mieczysławę Gajdę prowadzone są zajęcia polekcyjne w grze w ringo w b. Gimnazjum Nr 6 na Mokotowie. WTR liczy ponad 50 członków, regularnie trenuje ponad dwadzieścia kilka osób, sporadycznie dalszych kilkanaście. Latem treningi w grze w ringo dla dorosłych zawodników odbywają się na Polach Mokotowskich, zaś dzieci szkolimy podczas bemowskich pikników współorganizowanych przez Urząd Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy, a w wakacje na terenie Parku „Górczewska” przy Amfiteatrze oraz na Skwerze Sportów Miejskich, ul. gen. Pełczyńskiego 22H oraz w szkołach w ramach Lata w Mieście.

W ramach Warszawskiej Olimpiady Młodzieży w ringo reprezentacje młodzieży w grze w ringo obu szkół trenowanych przez członków WTR prawie zawsze wygrywają rywalizację drużyn na poziomie swych dzielnic oraz zajmują miejsca medalowe w międz dzielnicowym finale, w którym uczestniczą zwycięskie reprezentacje szkół z kilkunastu dzielnic. Wręcz tylko wyjątkowo nasze szkoły nie wygrywają tej rywalizacji, w której uczestniczy kilkaset dziewcząt i chłopców szkolonych w grze w ringo.

W końcu czerwca rokrocznie członkowie Warszawskiego/Polskiego Towarzystwa Ringo współorganizują zawody w ringo w ramach międzynarodowej, a w br. już XXX Parafiady dla dzieci i młodzieży, rozgrywanej uprzednio na boisku AWFu, a od kilkunastu lat na obiektach SGGW.

Dużym powodzeniem cieszyły się organizowane przez kilkanaście lat XXI wieku przez WTR obozy sportowe w okresie wakacji, zazwyczaj nad morzem: Sarbinowo, Rewal, Ustka, Krynica Morska oraz Dąbki/k Darłowa, a wcześniej także na Mazurach: Gołdap i Szeligi. To niewątpliwie była jedna z najtańszych form aktywnego wypoczynku, dostępna także dla dzieci z rodzin najuboższych. Niestety ostatnio z racji braku dofinansowywania ta wyjazdowa forma szkolenia młodzieży warszawskiej w ringo przestała istnieć.

Zawodnicy WTR nadal biorą udział w kilku ogólnopolskich turniejach, rokrocznie organizowanych przez Okręgowe Towarzystwa Ringo oraz UKSy z kilku województw we współpracy z Polskim Towarzystwem Ringo. Zawodnicy WTR na Mistrzostwach Polski zazwyczaj każdorazowo zdobywali ponad 10 medali, łącznie prawie 200 razy stawali na podium, a ponad 100-krotnie na najwyższym podczas Mistrzostw Polski, które odbywają się jednocześnie w różnych kategoriach

wiekowych. Ponadto zdobyli ponad 10 tytułów Drużynowych Mistrzów Polski, począwszy od 1995 roku, czyli I Drużynowych Mistrzostw Polski w ringo w Warszawie, które odbyły się na terenie Cytadeli. Zawodnicy WTRu **już ponad stukrotnie** w grach indywidualnych oraz dwójkach i trójkach stawali na najwyższym podium MP.

Najbardziej utytułowanymi warszawskimi zawodnikami w ringo są/byli:

Krystyna Anioł–Strzyżewska,

Włodzimierz Strzyżewski,

Zbigniew Wiśniewski.

Każde z nich zdobyło ponad 30 medali

Alicja Bobryk

Cezary Godlewski

Magdalena Kowalska

Paweł Motylewski

Włodzimierz Starosta

To następni na liście warszawskich zdobywców medali Mistrzostw Polski w ringo: każdy z nich zdobył ponad 20 medali MP w ringo.

Poniżej wymienione osoby zdobyły po kilkanaście medali MP w ringo:

Andrzej Bobryk

Bronisław Budyta

Kaja Dukaczewska

Mirosław Dukaczewski

Agnieszka Jarząbkiewicz, później Kłopotowska

Józef Leszek Krakowiak

Patrycja Kierzkowska, później Mikutaniec

Monika Raczyńska

Michał Suszczyński

Sławomir Świątkowski.

Ponadto nie sposób nie wymienić:

Spośród tych, którzy zdobywali medale na Mistrzostwach Polski do 1993 roku:

- Janusza Krawczaka, który zdobył 8 medali,

- Dariusza Nowaka, który 5-krotnie był mistrzem Polski w klasie otwartej;

- Jacka Kociszewskiego, który 9-krotnie był mistrzem Polski w dwójkach i trójkach mieszanych;

- Małgorzatę Jarząbkiewicz

- Patrycję Zbrożek.

Natomiast w okresie późniejszym:

Paulinę Staszewską

Joannę Tchorzewską oraz

Sławomira Świątkowskiego – specjalizującego się w grach zespołowych.

Specjalnie należy wymienić zdobywców medali w trójkach rodzinnych:

Bobrykowie, Krawczakowie, Moczulscy, Motylewscy, Niedzińscy, Starostowie, Strzyżewscy, Tchorzewscy, Woźniccy. Konkurencja ta funkcjonowała za życia Włodka. Mówiąc o ringo jako sporcie rodzinnym, nie sposób nie wspomnieć, iż w

1990, 1991 oraz 1994 na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie odbyły się TRZY kolejne Światowe Turnieje Rodzin w ringo. Gry odbywały się w czterech kategoriach:

1. Trójki rodzinne, w tym dziecko do lat 18;
2. Trójki rodzinne, w tym dziecko powyżej lat 18;
3. Trójki żeńskiej generacji: matka + córka + wnuczka;
4. Trójki męskiej generacji: ojciec + syn + wnuk.

W 1994 r. Przewodniczącym Komitetu Honorowego był JE Kardynał Józef Glemp, Prymas Polski.

Warszawa szczyci się tym, iż jest światowym źródłem oraz centrum ringo: prof. zw. dr hab. Włodzimierz Starosta, od 2004 roku President of International Ringo Federation [IRF], jest członkiem PTR i WTR, stale mieszkającym w Warszawie. Ta Międzynarodowa Federacja Ringo powołana została 11 czerwca 1993 r. podczas XXIII Międzynarodowych Mistrzostw Polski w Ringo w Modlinie. Zaś 21.12.1995 r. Międzynarodowa Federacja Ringo jako związek stowarzyszeń z zatwierdzonym statutem zarejestrowana została oficjalną decyzją Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki pod nr 245. W 1997 roku I Kongres International Ringo Federation ukonstytuował Zarząd IRF oraz zatwierdził Międzynarodowe przepisy gry w ringo. Do dziś IRF ma siedzibę w Polsce i w polskim języku sędziowane są imprezy międzynarodowe w grze w ringo. Pierwszym jej prezesem był twórca ringo, a zarazem prezes Polskiego Towarzystwa Ringo, Włodzimierz Strzyżewski – warszawiak.

Warszawskie Bemowo to instytucjonalne centrum ringo, a zawdzięcza to społecznej pracy takich osób jak: ś. p. mgr Włodzimierz Strzyżewski, olimpijczyk i akademicki drużynowy mistrz świata w szpadzie, twórca tej gry sportowej, który w lipcu 1959 roku, na brzegach Wisły w Warszawie sformułował był pierwszą wersję przepisów swej gry – ringo, gry gumowym pierścieniem (z powietrzem wewnątrz). Po raz pierwszy przepisy „gry w kółko” opublikowano w tygodniku „Na przełaj” w 1964 roku.

Kolejnymi osobami-instytucjami byli i są: Zbigniew Wiśniewski, najbardziej utytułowany zawodnik ringo w Polsce oraz prezes Warszawskiego Towarzystwa Ringo od 15 lat oraz małżonka twórcy ringo, dr n. med. Krystyna Anioł-Strzyżewska – prezes PTR od 2002 roku, czyli od śmierci swego małżonka. Te trzy osoby to najbardziej utytułowani ringowcy w Polsce, bo każdy z nich zdobył ponad 30 medali mistrzostw Polski w ringo.